

Luonnon päivä Nuuksiossa

Ajankohtaista edunvalvonta-asiaa

27.8.2022

Erityisasiantuntija Petra Kirkko-Jaakkola

Yleistilanne

- Ukrainan kriisi vaikuttaa maailmanlaajuisesti →
- Inflaatio kiihtyy
 - Energian saannissa ongelmia
 - Komponenttien saannissa ongelmia
- Palkkakehitys ei pysy inflaation mukana → elintason laskeminen

Puheenjohtajan terveiset

- Uusi lukuvuosi alkaa –Rauhaa perustyölle
 - Annettava mahdollisuus keskittyä perustyöhön ja tuettava sitä
 - Korona näkyy edelleen päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa –uuteen aaltoon jälleen varauduttava
 - Oppimisen tuen ongelmat haastavat koko koulutusjärjestelmää
- Sopimuskierrös on yhä kesken esim. Tehy/Super
- Työmarkkinajärjestelmä on murroksessa
 - Keskustelu tarpeen käynnistää palkansaajapuolen keskeisten liittojen kanssa työmarkkinajärjestelmän tulevaisuudesta

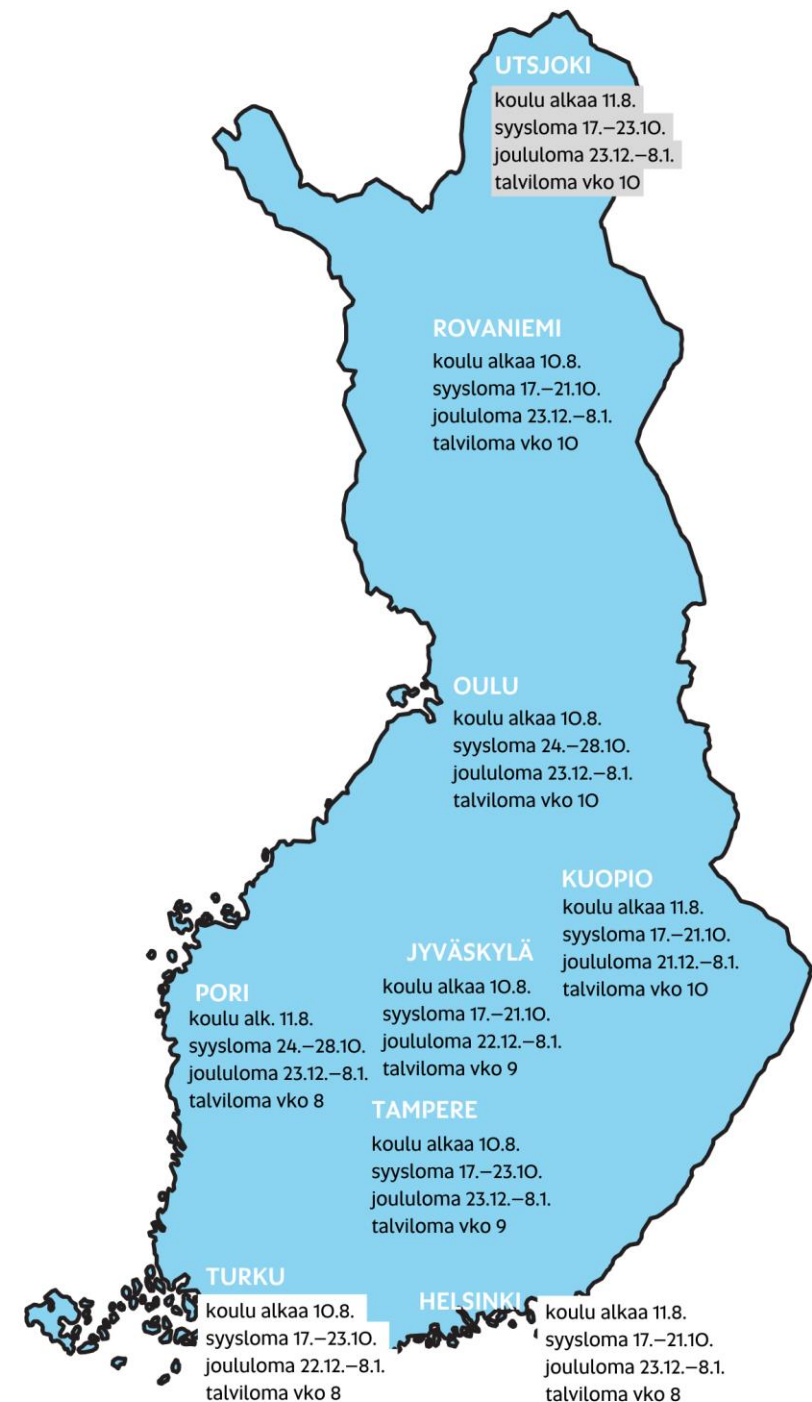

Koulun työvuosi 2022–2023

Peruskouluissa ja lukioissa koulutyö käynnistyi lähes koko maassa viikolla 32. Yleisin aloituspäivä on Opetushallituksen mukaan 10.8. Lukuvuosi päättyy 3.6.2023.

Työ- ja loma-ajat vaihtelevat hieman kunnittain. Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelu voi käynnistyä jo aiemmin kuin peruskouluissa.

Lukuvuoden työ- ja loma-ajat voi tarkistaa kuntien verkkosivuilta.

Opetusala on ollut
merkittävien mullistusten
alla viime vuodet

Nyt on aika keskittyä
perustyöhön ja
johtamiseen

Kasvatus, koulutus ja tutkimus ollut pyörityksen keskellä

- Koulujärjestelmäämme on koeteltu viime vuosina merkittävästi.
 - Koronapandemia oli ja on koulujen, päiväkotien ja oppilaitosten henkilöstölle ja etenkin esihenkilöille merkittävä kuormitustekijä
 - Ukrainassa käytävä sota herättää huolia ja vaikuttaa koulutukseen väistämättä
 - Samalla järjestelmäämme on tehty merkittäviä uudistuksia kuten oppivelvollisuus uudistus
- Maamme on selvinnyt mullistuksista voittajana, vaikka kolhujakin on saatu.
 - Suomi on yksi harvoista maista joissa koulunkäyntiä ei tarvinnut keskeyttää pandemian aikana.
 - Olemme selvinneet tehdyistä isoista muutoksista
 - Opettajien kokema kuorma on kuitenkin kasvanut merkittävästi
 - OAJ:n työolobarometrin mukaan 60 prosenttia vastaajista kokee, että töitä on liikaa erittäin tai melko usein
- Ongelmapaikkoja järjestelmässämme on kuitenkin ja ne on tunnistettava kuten riittämätön oppimisen tuki
 - Suomen korkean koulutustason säilyttäminen vaatii päättäväisiä toimia

Opettajille sekä esihenkilöille aikaa ja tukea perustyön tekemiseen

- OAJ:n jäsenten toiveena on ettei uusia toimeenpantavia uudistuksia toteuteta vuodelle 2023
- Suunnataan kunnissa olevat ”koronarahat” ryhmien pienentämisiin, samanaikaisopetukseen sekä tuen ja ohjauksen lisäämiseen lukuvuoden 2022–2023

→ Uusien alalle valmistuvien opettajien tilanne huolestuttaa

- Opinnot etänä ja hyppy intensiiviseen lähityöhön
- Kunta-alan sopimukseen saatiin kirjaus mentoroinnin korvaamisesta

Opetusalan henkilöstön mentorointityön kehittämiseksi tuhannen taalan paikka

- Konkreettinen toimi, jolla osoitettaisiin arvostus ja ymmärrys työtä kohtaan

Varhaiskasvatuksen opettajapula

- Syksyn alkua varjostaa kroonistunut pula varhaiskasvatuksen opettajista
 - Tilanne on päässyt syntymään vuosikymmenten aikana ja siihen liittyy keskeisesti alan palkkaus ja työolot, joita ei ole haluttu korjata
- Jokaisella lapsella on oikeus pedagogiseen varhaiskasvatukseen, joka on tutkitusti lapsen oppimisen kannalta merkityksellistä ja kiinteä osa suomalaista koulutusjärjestelmää
- Uusi varhaiskasvatustilaki ja sen uusi henkilöstörakenne ei ole ongelman syy, siksi ongelman ratkaisukeinotkin löytyvät muualta
 - Vuodesta 2030 2/3 opetus-, kasvatus- ja hoitohenkilöstä tulee olla varhaiskasvatuksen opettajia tai sosionomeja. Näistä vähintään puolet on oltava opettajia
- Varhaiskasvatuksen opettajien koulutusmääriä on nostettava 1400 aloituspaikan vuosittaiseen tasoon
 - Nykyinen taso on 855 aloituspaikkaa, jolla tilannetta ei korjata
 - Varhaiskasvatuksen sosionomitehtävän edelleen kehittäminen nostaa alan arvostusta

Opettajarekisteri

- Luotettava tieto opettajien todellisesta tarpeesta Suomessa puuttuu – jokaisella lapsella on oikeus koulutetun opettajan opetukseen
- Asiasta tehty selvitys, joka totesi rekisterin tarpeellisuuden ja totesi rekisterin olevan ainoa tapa saada kerätyksi tieto
 - OAJ:n tavoitteena rekisterin perustaminen jo vuosia
- Arvioidut perustamiskustannukset 3 milj. € ja vuosittaiset kustannukset 0,5milj. €
- Asia on ministeri Honkosen valmistelussa ja lainsäädäntövalmistelu on luvattu käynnistää tällä hallituskaudella

Hallituksen budjettiriihi 31.8.–1.9. – koulutuksella akuutteja tarpeita, joille on löydettävä rahoitus

- Paineet maltillisen budjetin laadintaan ovat korkealla. Eduskuntavaalien läheisyys tuo asiaan oman lisäkierteen.

OAJ:n tavoitteet budjettiriiheen:

1. Varhaiskasvatuksen opiskelijamääriin korotus, 2,3 milj. €
 - Taso nostettava kestäväälle tasolle 1400 aloituspaikkaan
2. Opettajarekisterin perustamisen aloittamiselle rahoitus jo ensi vuodelle, 0,5 milj. €
 - Lupausten mukaisesti rekisteri saatava liikkeelle jo vuoden 2023 aikana
3. Opetusalan mentorointimallille rahoitusta, jotta käytäntö saadaan elämään 6 milj. €

Koronapandemia näkyy edelleen ja syksyn tilannetta seurataan tarkkaan

- Koronapandemia näkyy päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa vielä syksylläkin – uusi tautihuippu johtaa siihen, että poissaolojen määrä tulee jälleen kasvamaan
 - Karanteenit ja ryhmäkohtaiset etäopetuspäätökset, erityiset opetusjärjestelyt, maskit, porrastetut ulkoilut, yhteisten tapahtumien puute, osaamis- ja hyvinvointivaje, sijaispula...
- OAJ teetti laajat kyselyt keväällä 2022 perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa
 - Oppilaiden rauhattomuus kasvanut ja tuen tarve lisääntynyt merkittävästi

Koronaopit jälleen käyttöön

- Ensiarvoisen tärkeää, että oireiset jäävät kotiin potemaan tautia.
- Prosessi tiedonkulun varmistamista varten kuntoon jo nyt.
 - Koulujen, päiväkotien ja oppilaitosten on viestittävä selkeät ohjeet kaikkien tietoon ennaltaehkäisyyn, altistumistilanteisiin ja sairaspöissaolo/korvaavan työn käytännöt kuntoon.
- Työnantajilla mahdollisuus osoittaa että edellisistä vuosista on opittu
 - Arvioitava ja säädettävä ilmanvaihto riittävän hyväksi
 - Hankittava jo varalta hyvät maskit saataville
 - Varauduttava sairaspöissaoloihin jo ennen kuin tilanne on päällä.
 - Syksyllä tehtävä riskien arvioinnin päivittäminen tärkeää ja toimenpiteiden suunnittelu yhdessä työntekijöiden kanssa

Tukea eri kieli- ja kulttuuritaustaisille oppijoille

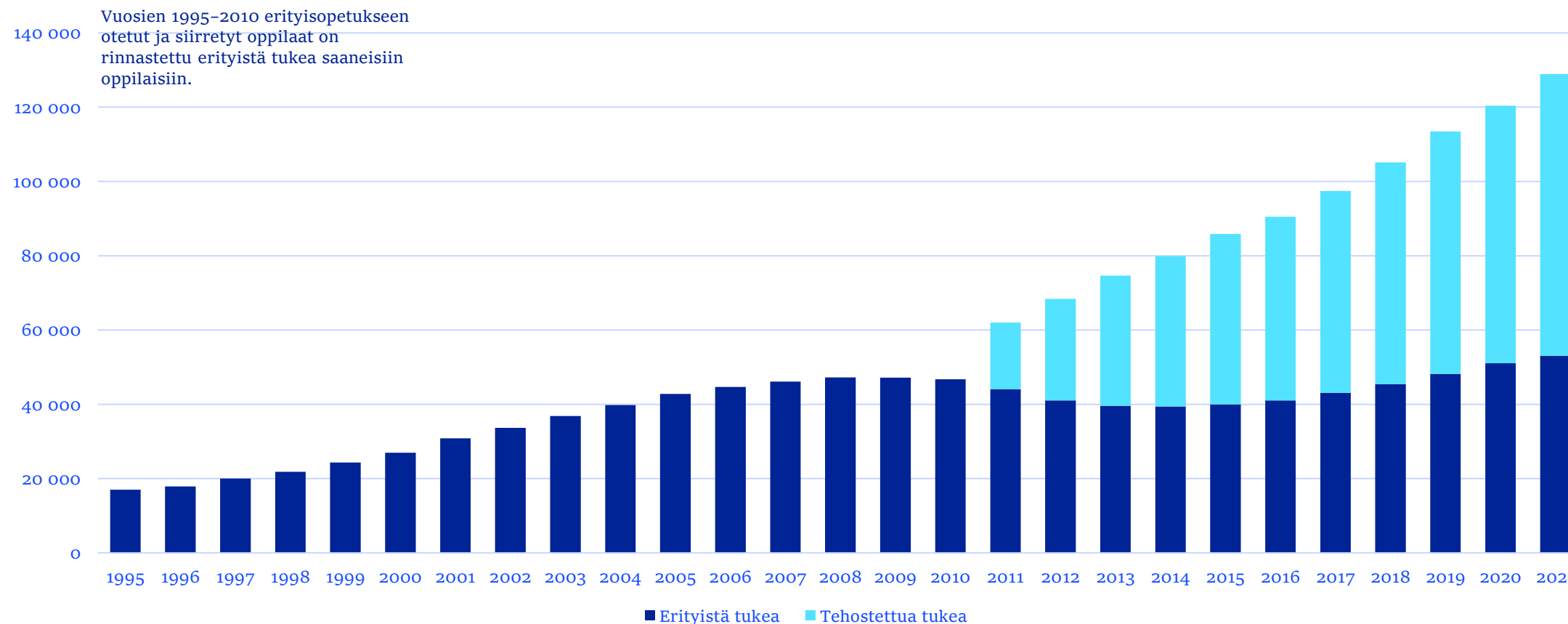
- Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan heijastuu kasvatukseen ja koulutukseen
 - Noin 33 000 ukrainalaista on hakenut tilapäistä suojelua Suomesta
 - Arviolta kolmasosa eli 10 000–15 000 heistä on alaikäisiä
 - Keväällä vain 2 000 osallistui opetukseen → tilanteeseen odotetaan muutosta
 - Kunnilla kasvavaa kiinnostusta valmistavan opetuksen tarjoamiseen.
 - Rahoitus korvataan toteutuneen mukaan, mutta viive on niin suuri, että johtaa väistämättä toiminnan kiristämiseen perustystä
- Paine S2-opetuksen lisäämiselle suuri joka tapauksessa
 - Suomi toisena kielenä -opettajien tarve suuri – koulutuspanostuksia tarvitaan
 - Samanaikaisopetus ratkaisuksi
 - > valmistavan koulutuksen ja S2 opetuksen lainsäädäntöä kehitettävä

Erityisen tuen oppilaiden määrä jatkaa kasvuaan

- Oppimisen tuen ongelmat ovat olleet tiedossa jo pitkään
- Oppimisen tukea kehitetty koko hallituskausi, mutta tulokset ovat olleet laihoja
 - Selvityksiä on tehty nyt jo riittämiin, joten seuraavan hallituksen on tehtävä toimia heti kautensa alussa
- Selvitetty mikä on rikki
 - OAJ:n kantelu erityisen tuen antamisesta edelleen eduskunnan oikeusasiamiehellä – vastaus tulee tämän vuoden puolella
 - Oikeus oppia -tuen työryhmän loppuseminaari ja loppuraportin julkistus 10.11.2022
 - Ryhmäkokoaasia puhuttanut ja AVI ottanut aiheeseen kantaa
- Oppimisen tuen tarve kasvaa, mutta samaan aikaan yhdellä opettajalla vastuullaan olevien oppilaiden määrä kasvaa kun ryhmäkokoja kasvatetaan
 - AVI ottanut kantaa ryhmien kokoon

Noin 25 % eli lähes 130 000 perusopetuksen oppilaista sai tehostettua tai erityistä tukea vuonna 2021

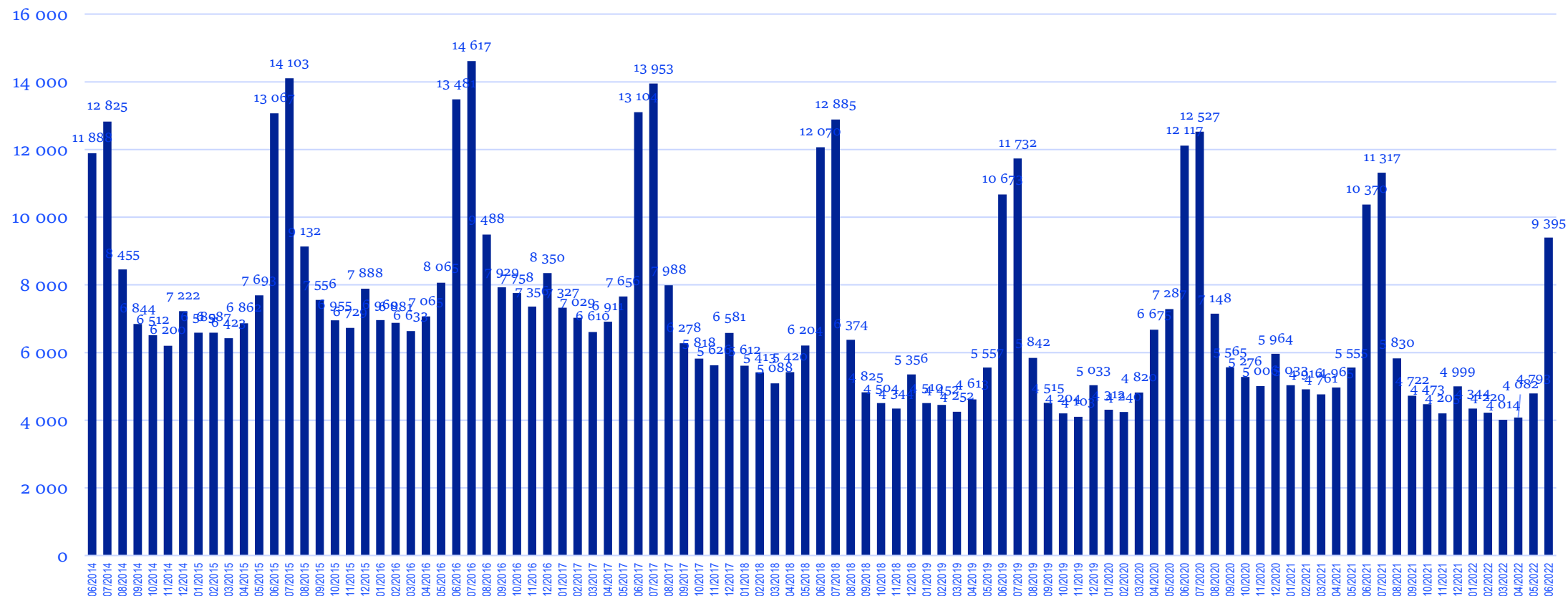

Opettajien kesäajan työttömyys edelleen ongelma, mutta suunta on paranemaan päin

- OAJ on pyrkinyt ratkaisemaan ongelmaa viimeksi kevään sopimusneuvotteluissa
- Useat kunnat palkkaavat määräaikaiset opettajat kuitenkin vain koulutyön päättymiseen asti, jolloin opettaja menettää kesäajan palkan. Käytäntö on määräaikaisen opettajan kannalta kohtuuton
- Osin menetyistä korvaa OAJ:n ja kuntatyönantajan sopima lomapäiväkorvaus. Kunnan tuore opetusalan sopimus muuttaa korvauksen laskentatapaa ja parantaa jonkin verran opettajan asemaa, mutta sekään ei poista ongelmaa
- Paikalliset ratkaisut ovat lopulta kiinni kuntapäätäjien arvostuksesta
- Uutena ongelmana uusi pohjoismainen työnhakumalli, joka määrää opettajat hakemaan töitä kesällä, vaikka työ jatkuu syksyllä

Opetusalalla työttömyys laskussa

Lähde: TEM

Työnantajan tärkein velvollisuus on palkanmaksun turvaaminen – Helsinki romuttaa luottamusta

- Helsingin kaupungin palkanmaksuongelmat ovat jatkuneet jo monia kuukausia vaikka ongelmista on varoitettu kaupunkia jo vuosi sitten
- Tilanne on kestämaton ja jäsenten kannalta painajaismainen kun palkka ei tule tilille ajoissa ja oikein
 - Palkkasaatavat tulee maksaa viivästyskorkoineen viipymättä ja aiheutuneet vahingot on korvattava.
- Työnantajan vastuu palkan laskennasta ja maksatuksesta on yksiselitteinen – Kaupungin johdon on kannettava vastuu tapahtuneesta
 - Tehtäviä ei voida siirtää rehtoreille ja esihenkilöille päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa.
- Sarastian toimimattomuus ei tullut yllätyksenä Helsingille - OAJ jätti valvontapyynnön asiasta KT:lle Espoosta jo syksyllä 2021

Kuntapuolen sopimusratkaisu historiallinen

- Kuntatyönantajan kanssa päästiin sopimukseen pitkään jatkuneiden neuvotteluiden ja historiallisten lakkojen jälkeen
- Tehdyn sopimuksen turvin kunnan opetusalaalla voidaan rakentaa tulevaisuutta rauhassa ja keskittyä perustyöhön
 - Kunta-alan sopimus pitää sisällään viisi vuotisen palkkaohjelman, jonka turvin päästään korjaamaan opetusalan sopimuksissa olevia epäkohtia
 - Samalla sopimukset saadaan vastaamaan paremmin työn vaativuutta
 - Kunta-alan sopimuksissa saatiin sisällytettyä 1.8. voimaan tullut perhevapaaudistus

Perhevapaauudistus

- Laaja lakikokonaisuusuudistus
- Voimaan 1.8.2022
 - Jonkin aikaa on voimassa tilanne, jossa sovelletaan sekä vanhaa että uutta lainsäädäntöä – sama koskee sopimuksia tältä osin (5.9.22 asti)
- Tavoitteena
 - lisätä vanhempien aikaa lapsen kanssa
 - Lisätä vanhempien tasa-arvoa
 - ”laajentaa” vanhemman käsitettä

Päivärahakausien vertailua

Ennen:

- Raskaana olevalle äitiysraha 105 päivärahopäivältä
- Isälle isyysraha 54 päivärahopäivältä
- Vanhempainraha toiselle vanhemmista tai vanhempien kesken jaettavaksi 158 päivärahopäivältä (n. 6,3 kk).

Jälkeen:

- Raskaana olevalle raskausraha 40 päivärahopäivältä
- Vanhempainraha yhteensä 320 (160+160) päivärahopäivää (n. 12,8 kk) lasta kohden
- Toiselle vanhemmalle voi luovuttaa enintään 63 päivää -> vanhempainraha vähintään 97 pvää

Sopimusneuvottelut

- Ongelmia neuvotteluissa kaikilla sopimusaloilla (nyt kaikki OAJ:n sopimukset maalissa!)
- Keskeisin syy erittäin hankalasti ennustettavissa oleva tulevaisuus
- Kunta-alalla hyvinvointialueiden aloitus 1.1.2023
 - Henkilöstön siirrot kunnista hyvinvointialueille; erityisesti SOTE
- Kunta-alalla Tehy ja Super valtakunnansovittelijalla

Sopimuskorotukset KVTES

Sopimuskausi 1.5.2022-30.4.2025

1.6.2022 yleiskorotus 46€, vähintään 2,0 %

1.10.2022 keskitetty järjestelyerä 0,53 (peva 0,03)

1.6.2023 yleiskorotus 1,5 %, paikallinen järjestelyerä 0,4 %

1.6.2024 yleiskorotus 1,5 %, paikallinen erä 0,4 %

Perälauta vuoden 2023 ja 2024 sopimuskorotuksiin liittyen:

Yhteissumma 1,9 % vertailu kolmeen verrokkialaan → mahdollinen ylimääräinen korotus

- Teknologiateollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus
- Kemian perusteollisuuden työehtosopimus
- Auto- ja kuljetusalan työehtosopimus

Palkkaohjelma KVTES 2023-2027

- Kunta- ja hyvinvointialan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma 2023-2027, virka- ja työehtosopimus
 - 1.6.2023 1,2 % paikallinen järjestelyerä
 - 1.2.2024 0,4 % keskitetty järjestelyerä
 - 1.6.2024 0,6 % paikallinen järjestelyerä
 - 1.6.2025 0,8 % paikallinen järjestelyerä
 - 2026 0,8 % paikallinen järjestelyerä
 - 2027 1,2 % paikallinen järjestelyerä
- Lisäksi yksi paikallinen järjestelyerä voidaan sopia keskustasolla jaettavaksi
- Tavoitteena parantaa kunta- ja hyvinvointialan työpaikkojen kilpailukykyä, henkilöstön saatavuutta, työelämän laatua ja palvelutuotannon tuloksellisuutta
- Tarkoituksena uudistaa palkkausjärjestelmiä siten, että työssä tarvittavan osaamisen ja vastuun sekä yksilön palkitseminen hyvistä työsuorituksista toteutuvat nykyistä paremmin. Myös muut yksiö- ja ryhmäkohtainen palkitseminen ja suoritepalkkaus

Sopimuskorotukset OVTES

1.6.2022 yleiskorotus 46€, vähintään 2,0 %

1.10.2022 keskitetty järjestelyerä 0,53 (peva 0,03)

1.6.2023 yleiskorotus 1,32%, paikallinen järjestelyerä 0,4 %
→ kustannuksia tekstimuutoksiin

1.6.2024 yleiskorotus 1,5%, paikallinen erä 0,4%

Perälauta vuoden 2023 ja 2024 sopimuskorotuksiin liittyen:

Yhteissumma 1,9 % vertailu kolmeen verrokkialaan → mahdollinen ylimääräinen korotus

- Teknolomiteollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus
- Kemian perusteollisuuden työehtosopimus
- Auto- ja kuljetusalan työehtosopimus

Palkkaohjelma OVTES

1.6.2023 1,2 % paikallinen erä

1.2.2024 0,4 % keskitetty erä

1.6.2024 0,6 % paikallinen erä

1.6.2025 0,8 % paikallinen erä

2026-2027 0,8 ja 1,2% paikalliset erät

kustannusvaikutus 5,1%

Yksi paikallisista eristä voidaan sopia keskustasolla jaettavaksi

Sopimus sisältää runsaasti paikallisia eriä → **paikallinen
neuvottelujärjestelmä kuntoon**

Kaikkia koskevat sopimusmuutokset

Perhevapaauudistus

- Perhevapaita koskeva lainsäädäntö uudistuu 1.8.2022
 - Termit sukupuolineutraaleiksi ja vanhempien yhdenvertaisuus vapaiden jakamisessa paranee
- Synnyttävälle vanhemmalle raskausraha 40 arkipäivää + vanhempainvapaa 32 arkipäivää palkallisia jos ne pidetään yhdenjaksoisena (KVTES)
- Ei synnyttävälle vanhemmalle 32 arkipäivää vanhempainvapaata palkallisena (KVTES)
- Palkallisuus edellyttää virkavapaan hakemista

OPV-järjestelmä

- Palkan lisäksi maksetaan KELA-päivärahaa vastaava osuus palkanlisänä siltä osin, kun raskaus-/vanh.vapaa sijoittuu laskennallisen vuosiloman ajalle → nykytilanne säilyy

Vapaajaksojärjestelmä

- Vastaava määräys koskien 34 kesävapaajakson ensimmäistä arkipäivää → nykytilanne säilyy

Perhevapaauudistus

- Lapsen vanhempiin sovelletaan joko uusia (A 40a §) tai vanhoja (A 40 §) sopimusmääräyksiä riippuen siitä, mikä on lapsen synnytyksen laskettu aika ja lapsen synnytyksen päivämäärä
- Laskettu aika on 4.9.2022 tai sen jälkeen
 - → uudet sopimusmääräykset
- Laskettu aika on 3.9.2022 tai sitä ennen
 - Lapsi syntyy 31.7.2022 tai sitä ennen → vanhat sopimusmääräykset
 - Lapsi syntyy 1.8.2022 tai sen jälkeen → uudet sopimusmääräykset

Omaishoitovapaa KVTES

Oikeus perhevapaisiin

- Erityisäitiys-, vanhempain- ja hoitovapaa, poissaolo pakottavista perhesyistä sekä poissaolo perheenjäsenen tai muun läheisen hoitamiseksi sekä omaishoitovapaa ovat palkattomia.
- Työntekijällä ja viranhaltijalla on oikeus omaishoitovapaaseen 1.8.2022 lähtien

Määräaikaisen viranhaltijan lomapäiväkorvaus (osio A 36 §)

Koko lukuvuoden työajaksi palkatut

Määräystä sovelletaan, jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa tosiasiallisesti lukuvuoden työajan. Tarkoituksena ei ole, että muutaman päivän koko lukuvuoden työaikaa lyhyempi palvelussuhde johtaa 2 momentin soveltamiseen.

Osaksi lukuvuotta palkatut

Jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa luku- vuoden koko työaikaa lyhyemmän ajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kutakin edellä 33 §:n 2 momentin mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskuukautta kohden kahden päivän varsinainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvien syys-, joului-, urheilu- ja pääsiäislomien arkipäivät (ma-pe) sekä kesäkeskeytyspäivät.

OVTES tekstimuutoksia

- Peruskoulun rehtorit; palkkaperustemuutos 1.8.2023
- Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorin työajan ylitys
- Vuosityöajassa olevan lukion opinto-ohjaajan ja erityisopettajan työajan ylitys
- Lukion vuosityöajassa olevien opinto-ohjaajien ja erityisopettajien päätoimisen tuntiopettajien palvelussuhteen ehdot
- Mentorointi, tutorointi
- Kiertävän opettajan määräykset
- Ammatillisen koulutuksen VTA; vapaajaksot
- Ammatillinen koulutus: sivutoiminen tuntiopettaja
- Musiikkioppilaitokset: päätoimisen tuntiopettajan muu työ; selkeytys
- Kansalaisopistot: opettajan lisätyö, suunnittelijaopettajan työaika, tuntiopettajan määrävuosikorotukset, tuntiopettajan matkakustannukset
- Kansanopistot: tuntiopettajille samat muutokset kuin kansalaisopistoissa
- Varhaiskasvatus (Osio G): palkkausjärjestelmätyöryhmä, päiväkodin johtajan ja apulaisjohtajan palkkahinnoittelu,

AVAINOTES: Allekirjoituspöytäkirja

- Sopimuksen kesto 2+1 vuotta
- Sopimuskausi 1.5.2022-30.4.2025

Kehittämiserät

- Kehittämiserä 1.6.2023 1,2 % keskitetysti
 - Neuvotellaan liittotasolla 31.3.2023 mennessä
 - Kohdentamistavoitteena ovat työvoiman saatavuuden parantamiseen liittyvät toimenpiteet
- Kehittämiserä 1.2.2024 0,4 % keskitetysti
 - Neuvotellaan liittotasolla 31.12.2023 mennessä
 - Palkkausjärjestelmän kehittämiseen tai muutoin työehtosopimusmääräysten kehittämiseen
 - Ensisijaisia kohdentamistavoitteita ovat työvoiman saatavuuden parantamiseen liittyvät toimenpiteet
 - Erästä varataan pakollisen ryhmähenkivakuutuksen kattamiseen 0,1 %
- Kehittämiserien painotus voi olla liitekohtainen, mutta kuitenkin yllä olevaan raamiin perustuva
 - antaa mahdollisuuden kohdentaa rahaa keskeisiin kehittämiskohteisiin

Laaja perhevapaauudistus ja kesäajan palkanlisä

- **Ei-synnyttävälle** vanhemmalle 32 arkipäivää vanhempainvapaata palkallisena (9 → 32)

SYNNYTTÄVÄLLE:

- Raskausraha 40 arkipäivää + vanhempainvapaa 32 arkipäivää palkallisia jos ne pidetään yhdenjaksoisena
- Palkan lisäksi maksetaan KELA-päivärahaa vastaava osuus palkanlisänä siltä osin, kun raskaus-/vanh.vapaa sijoittuu laskennallisen vuosiloman tai 30 (amk) / 34 (amm) kesävapaaajakson ensimmäisen arkipäivän ajalle
- Kuten kunta-alalla, ei laskuteta erikseen

Osio D AMK

2 § Yliopettajan ja lehtorin työaika

- 5 mom. soveen täydennys
 - Jos työkauden aikana on tarpeen muuttaa vahvistettua työaikasuunnitelmaa esimerkiksi sen vuoksi, että tehtäviä ja niiden vaatimaa työaikaa ei ole kyetty riittävästi ennakoimaan, se tehdään poistamalla opettajalle määrättyjä tehtäviä ja työaikaa tai vaihtamalla opettajalle määrättyjä tehtäviä toisiin tehtäviin tai määräämällä opettajalle lisätehtäviä ja työaikaa. Työaikasuunnitelman tulevista muutoksista on ilmoitettava opettajalle mahdollisimman pian.

Yliopistot: Sopimuskausi

- 1+1 malli
- Korotukset yhteensä 1,9%, pevaan kohdennettuna 0,1 palkankorotusvarasta
 - yhteensä 2% (koskee vuotta 2022)
- Pevan laskennallinen vaikutus 0,16, loppuosa 0,06 rahoitettiin teksteistä
 - Sopimuksen voimassaolo 1.4.2022-31.3.2024
 - Mikäli osapuolet pääse sopimukseen vuoden 2023 palkankorotuksista 31.1.2023 mennessä, voidaan työehtosopimus irtisanoa päättymään 31.3.2023
 - Irtisanomista koskeva ilmoitus on toimitettava kirjallisesti viimeistään 17.2.2023 toiselle sopimusosapuolelle

Palkkojen korotukset

- Vuoden 2022 aikana maksetaan seuraavat palkankorotukset:
 - Yleiskorotus 1.6.2022 1,45 %
 - Paikallinen erä 1.12.2022 0,45 %
- Paikallinen erä käytetään työnantajan päättämällä tavalla tehtäväkohtaiseen palkanosaan mukaan lukien toistaiseksi voimassa olevat vaativuuslisät tai henkilökohtaiseen palkanosaan.
- Työnantaja keskustelee pääluottamusmiesten kanssa paikallisen erän käyttö- ja jakoperusteista ennen kuin työnantaja pyytää esihenkilöiltä jakoperusteiden mukaisia esityksiä. Tehtävän vaativuustasoihin kohdistuvat esitykset käsitellään arviointiryhmässä.

Muutokset työehtosopimuksen teksteihin

- Poistetaan 4 §:stä (Työsuhde ja koeaika) kolme viimeisintä momenttia: (*Tässä teksti ”Koeajasta voidaan sopia työsopimuksessa. Koeaika määräytyy työsopimuslain mukaisesti.”*)
- **Vuosilomaa koskevat määräykset:**
 - Muutetaan 15 §:n (Lomaraha työsuhteen päättyessä) neljäs momentti kuulumaan seuraavasti: Työsuhteen päättyessä maksetaan lomaraha kaikilta niiltä lomapäiviltä, jotka työntekijä on ansainnut työsuhteen päättymishetkeen mennessä ja joilta hän ei ole saanut lomarahaa, mikäli työsuhde päättyy työntekijästä johtumattomista syistä.
Em. lomarahasta maksetaan työsuhteen päättyessä puolet, mikäli työsuhde päättyy:
 - työntekijän itsensä suorittaman koeaikapurun johdosta
 - työntekijän itse irtisanoutuessa muun kuin eläköitymisen vuoksi
 - työsopimuksen purkautuneena pitämiseen (TSL 8:3 §) tai
 - työsopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen työntekijän henkilöön liittyvillä perusteilla (TSL 7:1-2 §, TSL 8:1 §), ei kuitenkaan irtisanomisperusteen johtuessa työntekijän olennaisesta ja pitkäaikaisesta työkyvyn heikkenemisestä (TSL 7:2 § 2 mom. 1.kohta)

Perhevapaauudistus 1.8.2022 yliopistoissa

- Malli 40 (raskausrahakausi) + 32 (vanhempainvapaa) + 32 (vanhempainvapaa)
- Yliopiston yleinen työehtosopimus määrittelee oikeudet palkallisiin perhevapaisiin.
 - Synnyttävällä vanhemmalla on oikeus palkalliseen 40 ap yhdenjaksoiseen raskausvapaaseen.
 - Lisäksi molemmilla vanhemmalla on oikeus 32 ap palkalliseen vanhempainvapaaseen, jota voi jaksottaa lain mukaisesti.
 - Näiltä päiviltä Kelan päivärahat maksetaan työnantajalle. Muut perhevapaapäivät ovat palkattomia ja työntekijä saa Kelan päivärahat itselleen.
 - Raskaus- ja vanhempainvapaan palkallisuuden edellytys on, että työntekijän **työsuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kolme kuukautta välittömästi ennen raskaus- tai vanhempainvapaan alkamista**
 - Yhdenjaksoisuutta tulkitaan työehtosopimuksen 1. luvun 4 § 2. momentin mukaisesti
 - Työsuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos se on ollut saman työnantajayliopiston, muun kotimaisen yliopiston, siihen rinnastettavan tutkimuslaitoksen tai yliopistosairaalan palveluksessa keskeytyneenä enintään 30 kalenteripäivää tai yhden kalenterikuukauden.

Yksityisen opetusalan työehtosopimus, neuvottelutulos 5.8.2022

Sopimuskauden pituus ja sopimuskorotukset

- Sopimus voimassa x.8.2022 – 31.3.2024
- Yleiskorotus 1.9.2022 2,0 %
 - korotetaan henkilökohtaisia palkkoja, taulukkopalkkoja, euromääräisiä lisiä ja palkkioita
- Paikallinen erä 1.9.2022 0,55 %
 - erän suuruus määräytyy toukokuun 2022 palkkasumman mukaan
 - Sovitaan erän käytöstä luottamusmiesten kanssa
 - Jos ei yksimielisyyttä 30.9.2022 mennessä, erä jaetaan yleiskorotuksena
- Vuoden 2023 palkantarkistukset
 - Ajalle 1.8.2023 – 31.3.2024
 - Sidottu yksityisen sektorin verrokkisopimusten korotuksiin ja kustannusvaikutuksiin 24 kk ajalle (taulukko)
 - Yleiskorotusta 70 % ja paikallista erää 30 %
 - Paikallinen erä työnantajan päättämällä tavalla luottamusmiesten neuvottelun jälkeen
- Kustannusvaikutus
 - 24 kk kokonaisuus riippuu verrokkisopimusten tasosta
 - Ensimmäisten 16 kk 1,75 %
- Luottamusmieskorvausta ja työsuojeluvaltuutetun palkkioiden korotukset
 - 1.9.2022 2,55 %
 - 1.8.2023 jälkeen sovitun korotusajankohdan ja kokonaisprosentin verran

Toisen vuoden korotuksista sopiminen

- Kolme verrokkisopimusta, joiden korotusprosenttien ja sopimuskauden kustannusvaikutusten keskimääräinen taso
- Olettamana 3 kk myöhennys
(verrokkisopimusten korotusajankohta)
- Sopijaosapuolien yhteinen laskentapohja

SOPIMUSKAUDEN AIKANA SOVITTAVIA

- Todettu jatkuvan neuvottelun periaate
- Toisen vuoden korotusprosentit ja kustannusvaikutus verrokkisopimusten perusteella
- Liitteen 1 kokemuslisäkorotusten rakennetarkastelu

Perhevapaauudistus

- Uuden lain mukaan 1.8.2022 alkaen
- Sitoumus
- Palkalliset perhevapaat
 - Raskausvapaa 40 ap, yhdenjaksoinen
 - Vanhempainvapaa 32 ap, voi ottaa kahdessa jaksossa
 - Toisen vanhemman palkallinen vapaa lisääntyy 6 → 32
 - Koskee kaikkia vanhempia ml. adoptiovanhempaa
 - Myös tuntiopettajille, joilla opetusta yli 16 tuntia (molemmat vanhemmat)
 - 3 kk työssäoloehto
 - Päätoimisen tuntiopettajan määräyksissä yhdenjaksoisuuden ”määritelmä”
 - Opistojen tuntiopettajat – tilanne vaihtelee liitteittäin
- Kesän ajalle ajoittuva palkallinen raskaus- ja vanhempainvapaa
 - Täyden palkan lisäksi korvaus jokaiselta kalenteripäivältä * 0,53 * päiväpalkka
 - Edellyttää, että palkalliset raskaus- ja vanhempainvapaa pidetään yhdenjaksoisena
 - Kustannusneutraali ratkaisu
- Rajoitettu oikeus palkkaan koulun lyhytaikaisiin lomiin päättyviltä perhevapailta
 - Edellyttää työssäoloa vähintään 15 työpäivän ajan

Perhevapaauudistuksen rahoitus

- Kustannusvaikutus 0,12 %
- Tekstimuutoksilla 0,06 %
- Palkaton poissaolo liitteisiin 1, 2, 8 ja 14
 - Harkinnanvarainen työvapaa, vuorotteluvapaa tai opintovapaa
 - Ei koske palkattomia perhevapaita eikä palkatonta sairauspoissaoloa
 - Seuraavan kesäajan palkasta vähennetään poissaolon työpäivät * 0,1 * päiväpalkka
 - Koko lukuvuoden / työvuoden vähennys 19 – 20 päivää
 - Vastaa määräaikaisen opettajan lomapäiväkorvausta

Muut tekstimuutokset

- Sopimuksen päättymisen kirjallinen ilmoitus
- Liitteet 6 (Opistojen tuntiopettajat), 9 (Kuvataidekoulu) ja 10 A (Ammatilliset)
 - tuntiopettajan oikeus palkallisiin poissaoloihin kiristyy
 - opetustuntirajan nosto (14 → 16)
- Liite 8 (Musiikkioppilaitos)
 - sunnuntaityön vastaava vapaa
- Liite 10 A poissaolojen vaikutus vapaajaksojen palkkaan
 - Ei sovelleta palkattomiin raskaus- ja vanhempainvapaisiin eikä palkattomiin sairauspoissaoloihin

Muut tekstimuutokset; Poistuvat sopimusmääräykset

- Liite 1 (Peruskoulu ja lukio)
 - Kehitysaluelisä
 - Kahdessa tai useammassa toimipaikassa opettavat opettajat
 - Erityistehtävistä:
 - Opetuksen ohjaus
 - Keittolatoiminnan ohjaus ja valvonta
 - Kielistudion esimies
- Liite 3 (Kansanopistojen kokonaistyövelvoite)
 - Liite poistuu käytöstä → liite 4

Muita muutoksia

- Hallinto- ja tukihenkilöstön palkkausluvun muutokset
 - Kokemuslisän paikallisen toisin sopimisen mahdollisuus
- Lomarahen vaihtamissopimus: poistuu 9 §
- Luottamusmiehelle myönnettävässä vapautuksessa huomioitava paikallisen sopimisen edellyttämä työaika

Kiitos ja hyvää syksyä!

- Petra Kirkko-Jaakkola
- Petra.kirkko-jaakkola@oaj.fi
- 020 748 9569

Tutustu ja seuraa: oaj.fi opettaja.fi   [@oajry](https://www.instagram.com/oajry)